

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/2035.**

Benyújtás dátuma: **2022-11-16 10:04**

Parlex azonosító: **1J2IU8C10001**

Címzett: Kövér László, az Országgyűlés elnöke

Tárgy: Határozati javaslat benyújtása

Benyújtó: Ungár Péter (LMP), Bakos Bernadett (LMP), Csárdi Antal (LMP), Dr. Keresztes László Lóránt (LMP), Kanász-Nagy Máté (LMP)

Határozati javaslat címe: A szélerőművek létesítési tilalmának feloldásáról

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján „**A szélerőművek létesítési tilalmának feloldásáról**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

A szélerőművek létesítési tilalmának feloldásáról

Az Országgyűlés – elismerve, hogy a karbonsemleges, megújuló energiaforrásokon alapuló villamosenergia-rendszerre való átállásban a szélerőenergia kulcsfontosságú, és a szélturbinák telepítését ellehetetlenítő szabályokat haladéktalanul módosítani kell – a következő határozatot hozza.

1. Az Országgyűlés felszólítja a Kormányt, hogy
 - a) az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 10. § (4) bekezdését úgy módosítsa, hogy építési övezet határától számított 1200 méteren túl vagy a szélturbina felső lapátállásban mért magasságának tízszeres értékének megfelelő távolságon túl (amelyik nagyobb) elhelyezhetőek legyenek szélerőművek, valamint szélerőmű parkok, amennyiben a legközelebb eső építési övezetben nem okoznak 35 dB-nél nagyobb zajterhelést,
 - b) törölje a villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 3. számú melléklet 7. pontjának 7.7. alpontját, amely szerint szélerőművet vagy szélerőmű parkot csak akkor lehet építeni, ha az erőmű építési engedélyezési dokumentációjához csatolják az erőmű elhelyezésére szolgáló ingatlan telekhatáraitól számított 1 km-en belül elhelyezkedő valamennyi ingatlan tulajdonosának az írásbeli hozzájárulását az építmény vagy építmények felépítéséhez.
2. Az Országgyűlés felszólítja az ipari és technológiai minisztert, hogy a Villamosmű Műszaki-Biztonsági Követelményei Szabályzat hatályba léptetéséről szóló 8/2001. (III. 30.) GM rendelet 5.1.2.12. pontját úgy módosítsa, hogy
 - a) egy szélturbina toronyba 2,0 MW-nál nagyobb villamos termelőegység is beépíthető legyen teljesítménykorlát nélkül
 - b) a szélturbina föld feletti magassága meghaladhassa a100 m-t, ne legyen magassági korlát.
3. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba

Általános indokolás

Az orosz fosszilis energiafüggőséget csökkenteni kell, egyrészt a klímaváltozás megfékezése miatt, másrészt azért, hogy Európa és Magyarország ne finanszírozza Ukrajna megszállását. Azonban erre nem az a megoldás, hogy az orosz fosszilis energiát más forrásból származó fosszilis energiára cseréljük. Hosszabb távon az orosz olaj helyett nem fogadható el a szaudi olaj és az orosz gáz helyett nem megoldás a cseppfolyósított amerikai palagáz.

A zöld válasz az energiafogyasztás csökkentése és a megújuló energiaforrások. A megújulók egyszerre jelentenek választ a klímaváltozásra és az orosz energiafüggőségre. Mivel a megújuló energiaforrásokkal Magyarországon termeljük meg az energiát, nemzetstratégiai szempontból is fontos a fejlesztésük. Érthetetlen, hogy a kormány miért lehetetleníti el az egyik legzöldebb és legolcsóbb megújuló energiát, a szélenergiát.

Magyarországon 2011 óta nem épült egyetlen szélérőmű sem, miközben Európában és globálisan dinamikusan bővült az ágazat. A 329 MW-os szélenergia kapacitással Magyarország Európa sereghajtói között van, az ország területén az európai kapacitás mindössze 0,1%-a működik. Romániában tízszer, Lengyelországban hússzor ekkora a szélenergia kapacitás, de még Szerbia és Litvánia is megelőzi hazánkat.

A Kormány 2016-ban olyan szabályokat fogadott el, amelyek teljesen ellehetetlenítik a szélturbinák telepítését. Lakott területtől számított 12 km-en belül nem lehet szélérőművet építeni. A sűrű településhálózatunk miatt nincs olyan pontja az országnak, ami nem esik bele egy település 12 km-es körzetébe, vagyis az országban sehol sem lehet szélturbinát telepíteni. Ezen kívül még azt is meghatározták, hogy csak elavult magasságú (legfeljebb 100 m) és teljesítményű (legfeljebb 2 MW) szélturbinákat lehetne telepíteni, ha nem lenne hatályban a 12 km-es korlátozás. Az se könnyíti meg a technológia alkalmazását, hogy a tervezett szélérőmű telkének 1 km-es körzetben be kell szerezni az összes ingatlantulajdonos hozzájárulását.

A Fidesz-KDNP Kormány szélenergiát ellehetetlenítő politikája teljesen érthetetlen és értelmetlen. A Kormány 2016 óta nem tudott épkezláb szakmai magyarázatot adni arra, hogy miért nem lehet szélturbinákat telepíteni. Előbb próbálkoztak azzal, hogy a szélturbinák elcsúfítják a tájat, majd jött az, hogy Magyarország a regionális energetikai együttműködésben a napenergiával vesz részt, elég, ha a környező országok termelnek szélenergiát. Végül elérkeztünk az aduászhoz, miszerint Magyarország természeti adottságai nem megfelelőek, nem fúj a szél. Ezt Palkovics László miniszterjelölti meghallgatásán úgy finomította, hogy csak a Móri-árokban fúj stabilan a szél.

Ezek az érvek egytől egyig hamisak. A tájképvédelem (kiegészítve a természetvédelemmel, madárvédelemmel) valóban fontos szempont, ugyanakkor megfelelő területi tervezéssel ki lehetne

jelölni olyan területeket, amelyek kevés táji és természeti értékkel rendelkeznek, pl. nem esnek madárvonulási útvonalba. A regionális szintű energiatermelés ellentétes azzal a nemzetstratégiai céllal, hogy Magyarországnak képesnek kell lennie megtermelnie az országban felhasznált energiát. Nem függhetünk más országoktól akkor sem, ha ezek EU-s tagállamok.

A Magyarország szélklímájára vonatkozó kormányzati állításokat az ELTE energiaföldrajzi kutatócsoportja cáfolta: Magyarország csaknem egész területén gazdaságosan lehetne szélturbinákat üzemeltetni. Például Sopron térségében pl. 10%-kal nagyobb a kinyerhető energia mennyisége, mint a Móri-árokban. A technológia sokat fejlődött: a modern szélturbinák 150 m magasak, és itt sokkal erősebb és állandóbb a szél, mint a felszín közelében. 150 magasan az átlagos szélesebesség 7-8 m/s, jóval magasabb, mint amit a felszín közelében megszoktunk (2-4 m/s).

A kormányellenességgel nem vádolható MET a magyarországihoz nagyon hasonló szélklímájú, szintén a Kárpát-medence belsejében elhelyezkedő Vajdaságban épített szélturbinákat. Ha ott gazdaságos, akkor pár km-el arrébb is gazdaságos lenne szélturbinákat telepíteni.

Magyarország megfelelő természeti viszonyait az is bizonyítja, hogy a meglévő szélturbináink 23%-os kihasználtsága (kapacitásfaktora) enyhén meghaladja az európai átlagot.

Magyarország természeti adottságai nemcsak hogy alkalmasak a szélenergia kihasználására, de az Energiaklub elemzése azt mutatja, hogy egy megújuló-alapú villamosenergia rendszerben a szélenergia lehetne az egyik fő energiatermelési technológia. Ha Németország Brandenburg tartományában lévő sűrűséggel telepítenénk szélturbinákat, akkor 23 GW beépített kapacitással Magyarország teljes villamosenergia igényének megfelelő mennyiségű áramot (47 TWh/év) lennének képesek termelni. Ez persze egy elméleti érték, az viszont teljesen reális, hogy 20-30 éven belül legyen Magyarországon 8-10 GW szélenergia kapacitás. Az ELTE Erre van előre! kutatása szerint ekkora kapacitással a szélenergia adhatná hazánk teljes (energiahatékonysággal lecsökkentett) energiaigényének 19%-át.

A szélenergia környezeti- és klímahatása rendkívül alacsony, ez az egyik legzöldebb energiatermelési technológia. A teljes életciklus alatti üvegházgáz-kibocsátása mindössze 10 gCO₂e/kWh, ami egy nagyságrenddel alacsonyabb, mint a fosszilis energiaforrások kibocsátása, és az atomenergiánál is kedvezőbb. Már a szélturbina-lapátok újrahasznosítása is megoldható. Egy hektáron a szélturbina és a hozzá vezető út legfeljebb 7% területet foglal el, a maradék területen folytatódhat a mezőgazdasági művelés.

A szélenergia gazdaságos, nem véletlenül bővül szinte mindenhol a kapacitás. A technológia fejlődésével a költségek folyamatosan csökkennek. Jelenleg egy szárazföldi szélturbina 38 \$/MWh áron tud termelni, ami az atomenergia negyede és a földgáznál is alacsonyabb. A szélenergiánál nincs üzemanyagköltség, ami az energiaválságban, a fosszilis energiaárak elszállásakor különösen felértékelődik.

A szélenergia azért is fontos lenne, mert jól kiegészíti a napenergiát. Jellemzően a téli félévben és éjszaka, amikor kisebb vagy nincs napenergia-termelés, akkor nagyobb a szélenergia-termelés. Ezt azt jelenti, hogy egy diverzifikált, nap- és szélenergiát is tartalmazó rendszerben kisebb az áramtárolási igény. Az áramtárolás mindig veszteséggel jár, ezért minimalizálni kell.

A Kormány valójában azért tiltja a szélenergiát, mert ha engedné, akkor hamar nyilvánvalóvá válna, hogy nincs is szükség Paks 2-re. A megújuló energia és az atomenergia egymás versenytársai. Nagy mennyiségű atom- és megújuló energia nem helyezhető el problémamentesen a villamosenergia-rendszerben és eltérő hálózatfejlesztést igényelnek (központi vagy decentralizált).

Az LMP – Magyarország Zöld Pártja határozati javaslatában követeli, hogy a kormány oldja föl a szélturbinák telepítését tiltó vagy nehezítő szabályokat. Az orosz energiafüggőséget nem más forrásból származó fosszilis energiával kell csökkenteni, hanem megújuló energiaforrásokkal. Egy megújuló-alapú villamosenergia-rendszer pedig nem képzelhető el szélenergia nélkül.

Javaslatunk elfogadása esetén Magyarországon végre lehetne szélturbinákat telepíteni, de úgy hogy hazánkban továbbra is Európa legszigorúbb szélenergia szabályozása lenne, a települések szükséges védőövezete megmaradna. Megvizsgáltuk az európai országok szabályozási környezetét a településektől való védőtávolság és a megengedett zajhatást tekintve és a legszigorúbbakat vettük át. A lakott területektől való védőtávolság osztrák mintára legalább 1200 méter, illetve német és lengyel mintára a szélturbinák magasságának tízszerese (egy modern turbinánál ez kb. 1600 métert jelent). A zaj határérték francia mintára 35 db.